

Caroline Testman.

I Februar Maaned kunde Caroline Testman fejre sin 80-aarige Fødselsdag. Det blev den sidste. Den Hjertets Svaghed, som hun har følt Tryk- ket af i de sidste Aar, gjorde sig stærkere og stærkere gældende — det trætte Hjerte er nu holdt op at slaa.

Vi behøver ikke her at minde om, hvad Caroline Testman har været for Kvindesagen. Hun var en af de første, og hun blev Sagen tro til det sidste.

Hun havde den Glæde, at se Værket vokse fra Aar til Aar; Skridt for Skridt fulgte hun det, og i en Tid, hvor alle Samfundets Fuger knagede, da var det som Kvindesagen udfoldede sig her- hjemme og ude og bar Frugt af de mange Aars Arbejde. Store Ting fore- staar indenfor Kvindesagen, store Spørgsmaal er deres Løsning nær. Caroline Testman naaede at følge disse til Dørs. At hun blev sin Kærlighed tro ud over Døden, viser hendes Testa- mente. Hun har stiftet et Legat, som vil gøre, at hendes Navn ogsaa ad denne Vej kommer til at leve op gen- nem Tiderne og vil blive mindet i tak- nemlig Erindring af dem, der faar Del i hendes Gave.

Legatet er paa 70,000 Kr. og skal anvendes til Uddannelse af Embeds- mænds Døtre og ligestillede. Til at bestyre Legatet har hun valgt Læ- ge, Fru Estrid Hein, Kammerherre Krieger og Frk. Paludan Müller.

Caroline Testman blev begravet fra det store Kapel paa Fasankirkegaard.

Ved hendes Baare var D. K.s Ban- ner rejst, og blandt Talerne var Fru Gyrithe Lemche, der i varme Ord tol-

kede den Tak, som Kvindesagens Ven- ner skyldte den afdøde.

Caroline Testmans Kiste blev af Kvinder baaret ud af Kapellet til Gra- ven paa den smukke Kirkegaard.

Prøven.

Med Fru Lemches Tilladelse aftrykker vi nedenfor en Arti- kel, som Fru Lemche har skre- vet i Dagbladet „Hovedsta- den“.

Som det vil være „Kv. og Sf.“s Læsere bekendt, dækker de i Artiklen fremsatte Ansku- elser paa flere Punkter ikke dette Blads Redaktions.

For Kvindesagens Venner, og for den Sag: Skyld ogsaa dens Modstan- dere, har denne Rigsdagssamling væ- ret af stor Interesse. Ikke blot har Kvinder for første Gang taget Ordet paa Tinge, men to af Kvindesagens store Principspørgsmaal har været forelagt Rigsdagen i Forslag til Lov om Ægteskab og i Forslag til Lov om Kvinders Adgang til Tjenestestillin- ger og Hverv, begge fremsat af Rege- ringspartiet.

Venner af Kvindesagen vil af disse Forslags Behandling have høstet den glædelige Erfaring, at Kvinder i Dis- kussionen paa Rigsdagen udmærket kan holde Maal med deres mandlige Kolleger, og er fuldt vel egnede til som her at betros Hvervet som Ord- førere for deres Partier, og de vil ha- ve glædet sig over den saglige og be- herskede Maade, hvorpaa disse Kvin- der har ført saavel deres Angreb som deres Forsvar og vil sikkert i deres stille Sind inderligt ønske, at en saa smuk Begyndelse ikke senere maa blive skæmmet af Rutinens og det daarlige Eksempels sløvende Magt.

Modstandere af Kvindesagen vil i det mindste være bragt saa vidt, at de har maattet sænke Kaarden for Kvin- ders politiske Perfektibilitet.

Men en endnu større Interesse knyt- ter der sig til denne Kvindernes De- but i det parlamentariske Liv. Der er straks blevet givet de kvindelige Repræsentanter Lejlighed til at be- svare det Spørgsmaal, som for Kvin- desagen er af vital Betydning: Vil Kvinder paa Rigsdagen, indvalgt gen- nem Partierne, hævde de kvindesag- lige Principspørgsmaal uanset, om de derved vil bringes i Modsætningsfor- hold til deres Parti?

Der var blandt Kvindesagens Ven- ner i den første let forstaaelige Be- gejstring over at se ni Kvinder straks tage Plads paa Rigsdagen en afgjort Tilbøjelighed til at se Fremtiden i et rosenrødt Lys. Enhver af disse ni be- tragtedes som en fuldgod Repræsen- tant for Kvindesagen, og selv et ædrueligt Forbehold overfor dem af de ni, som endnu i Kvindesagen var ubeskrevne Blade, blev opfattet noget nær som en Fornærmelse.

Overfor saa meget Sangvinitet var der ikke andet at stille op end at lade det komme an paa en Prøve. Og Prø- ven kom hurtigere, end ventet var. Det konservative Folkeparti og Fler- tallet af Venstre i Folketinget og he- le Venstre i Landstinget modsatte sig Kvinders Adgang til Præsteembeder.

Hvorledes stillede nu Kvinderne in- denfor disse Partier sig? Viste de sig som de fuldgode Repræsentanter for Kvindesagen, som forventet var? — Prøven gav følgende Resultat: Den konservative Ordfører i Folketinget underskrev sammen med det mandli- ge konservative Udvalgsmedlem det Ændringsforslag, hvormed Partiet udelukkede Kvinderne fra Præsteem- beder, og Venstres kvindelige Ordfø- rer i Landstinget ledsagede med man- ge høflige Beklagelser de kvindelige Præster til Døren og anmodede dem om at afvente Tidens Modenhed.

Skal vi nu tro, at disse Kvinder har været Ofre for den berygtede Parti- disciplin? — Næppe, thi i saa Fald vilde de sikkert have bedet sig fritaget for Ordførervhervet. Man kan jo ogsaa drive Martyriet for vidt.

De har sikkert begge ud af deres bedste Overbevisning bortamputeret den Del af Forslaget, hvormed Forar- gelse var opstaaet og ment, som og- saa den kvindelige Ordfører i Lands- tinget lod forstaa, at de derved gav- nede Kvindesagen. Det er saa langt fra, at de har været under nogen Tvang af deres Parti, at de end ikke har næret nogetsomhelst Ønske om at faa Lov til at indtage et Særstand- punkt. Men forholder det sig saale- des, da har denne Prøve belært Kvin- desagens Venner om, at disse Kvinder ikke er Kvindesagens Repræsentanter paa Rigsdagen. Thi Kvindesagens Idé er den fulde Ligestilling mellem Mand og Kvinde overalt, hvor ikke selve Kønnen lægger naturbestemte Hin- dringer i Vejen, og i denne Idés Tje- neste gælder hverken opportune Hen- syn eller Veksler paa Fremtiden. Det givne Øjeblik er her et Rhodos, hvor